

Representing the Lived Experiences of Interns and Lecturers: Challenges and Solutions of Discipleship in the Internship Period

Z. Hamzehlou *1

1. Department of Educational Sciences, Farhangian University, Tehran, Iran

Abstract

Keywords:

Internship,
Discipleship,
Educational skills,
Qualitative research,
Farhangian University.

Corresponding Author:

z.hamzelo@cfu.ac.ir

Received:

22/07/2024

Accepted:

09/10/2024

Publisher:

Farhangian University

© The Author(s).

Article type:

Research Article

Introduction: Examining the characteristics of a good teacher and presenting a model of a good teacher for any educational system is perhaps one of the most basic steps, because the main purpose of higher education is to build and educate people (Khalili, 1401). Internship is a valuable part of the teacher training program and is considered the only effective effort in the field of teacher training. (Jaafari, 2016) The internship program at Farhangian University also has no purpose other than preparing future teachers to act in the field of education. (Al-Hosseini, 2013) Internship is theoretically based on experiential learning theories and methodologically based on qualitative research methods. From this article, it can be understood that rethinking is an important element and driver of internship, and its two important legs are theory and supervision. Is. An internship begins with reflective observations and ends with reflective writing, and description and narration are its two main skills (Faghiri, 1402). Internship discourse with a scientific-research approach seeks to create a new trend in the field of theory and practice in teacher training with effective knowledge, skills and vision. In fact, by designing a new internship program, Farhangian University has invited the country's teacher education activists to this discourse and provided an opportunity to reflect on the training of professional teachers in the real context of the classroom (Talkhabi, Faqiri, 2013) in the current curriculum. Farhangian University, the content is presented to the student teachers in the form of three specialized, general and educational courses, so that by encountering this content, they can acquire the qualifications and competences needed to obtain a teaching job. It should be noted that student teachers in order to acquire Professional competence as a teacher, in addition to the three areas mentioned, they also need to acquire competence aimed at educational practice. that in order to realize professional competence in student teachers, the mentioned four dimensions must be connected and integrated with each other, such an achievement is achieved when a platform and context for integration is provided and this context is provided by internship. It is expected that in the education and training system in an Islamic country and especially in Farhangian University, the teaching and learning approach will be selected, implemented and evaluated according to the characteristics of this system and university. This issue becomes more important since discipleship as the center of

gravity of the teaching-learning process in Farhangian University is given the attention of education elders, which was recently emphasized by the leader of the revolution (Sahbat Lu, 1400). Discipleship; The awareness and sensitivity of the teacher towards his educational role and the effort to create a continuous, constructive, inspiring and beyond information transfer relationship with a number of students is capable of guiding them towards transcendental values (Nadri and others, 1400). The function of discipleship is the conscious action and culture that a coach, teacher or professor, with the use of planned arrangements during a systematic process, educates the learners in such a way that they become efficient and expert people and are suitable for scientific roles in human societies. to play a role (Hedayat Panah and Pahandi Baladi, 1401). Discipleship means the ability to guide and nurture those under one's supervision. This skill is used in various fields including education, research and management. In educational and research environments, discipleship means the ability to guide students and young researchers. This skill can play a significant role in improving the quality of education and research. Discipleship skills are very important especially in educational and research fields. According to the studies, the ability to guide students and young researchers can play a significant role in improving the quality of education and research (Smith & Jones, 2020).

Method: This research is of a qualitative type and is carried out using a phenomenological approach. The statistical population of the research includes students and professors of Farhangian University. Sampling was purposeful and snowball. In the first stage, they were identified by going to universities and interviewing a number of students and professors who had internship experience and are active in the field of discipleship (they were famous among students for teaching teaching skills). Then through the introduction of these people, the next samples were selected until the information reached theoretical saturation. The data collection tool in this research was semi-structured in-depth interviews. The interviews were conducted using an interview guide developed by the researcher, which included questions about internship experiences, challenges of discipleship and ways to improve it.

Challenges of developing discipleship skills: The research results showed that professors and senior researchers face several challenges in the field of discipleship development. These challenges include: lack of appropriate and specialized training for professors and researchers in the field of discipleship skills, lack of interactive and experimental opportunities between professors and students to transfer knowledge and experience, time and resource limitations that prevent allocating enough time to The development of these skills is the lack of organizational and management support for the development of discipleship skills among professors and researchers, lack of familiarity of professors with effective and practical methods for discipleship. The importance of discipleship skills: The research results showed that the development of discipleship skills among university professors and senior researchers is very important. These skills can help to improve the quality of education and research in academic and research

environments, transfer knowledge and experience to new generations of students and researchers, progress and scientific development at the community level. Strategies for improving discipleship skills: The research results showed that the following strategies can be used to improve and develop discipleship skills among professors and senior researchers: designing and implementing specialized training courses for professors and researchers in the field of skills Cultivating students, creating interactive and experimental opportunities for young students and researchers under the guidance of professors and senior researchers, providing continuous and constructive feedback to professors and researchers in the field of developing these skills, creating organizational and management support to encourage and strengthen student skills.

Discussion and conclusion: This research showed that the development of discipleship skills among university professors and senior researchers is very important. This finding is in line with the results of previous studies that emphasized the key role of these skills in improving the quality of education and research, transferring knowledge to new generations and scientific progress (Smith & Jones, 2020; Brown & Williams, 2018). Also, the results This research showed that professors and senior researchers face challenges such as lack of appropriate training, lack of interactive and experimental opportunities, time and resource limitations, and lack of organizational support in the field of developing discipleship skills. This finding is in line with the results of some previous studies that pointed out the challenges in this field (Johnson & Smith, 2019; Kram & Isabella, 1985). , has suggested creating interactive opportunities between professors and students, providing continuous feedback and creating organizational support. These strategies are also consistent with the findings of some previous studies in this field (Smith & Jones, 2020; Brown & Williams, 2018). In general, the results of this research in the field of the importance, challenges and strategies of developing discipleship skills, with the findings The previous researches are aligned and related and can be used to improve and promote these skills in educational and research environments.

Citation (APA): Hamzehlou, Z. (2024). Representing the lived experiences of interns and lecturers: challenges and solutions of discipleship in the internship period. *Internship Studies in Teacher Training*, 2(1), 16-33.

DOI: 10.48310/istt.2024.16782.1084

فصلنامه تجارب معلمی و مطالعات کارورزی

بازنمایی تجارب زیسته کارورزان و مدرسان:

چالش‌ها و راهکارهای شاگردپروری در دوره کارورزی

زهرة حمزه لوی*

۱. گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران،

چکیده

هدف: تجربه عملی کارورزی، فرصتی برای توسعه مهارت‌های حرفه‌ای در محیط واقعی کار است. یکی از این مهارت‌های مهم، توانایی شاگردپروری است. هدف این پژوهش بررسی نقش کارورزی در ارتقای مهارت‌های شاگرد پروری با شناسایی چالش‌ها و موانع موجود در این زمینه و ارائه راهکارهای مناسب برای بهبود این مهارت‌ها در میان اساتید و دانشجویان است.

روش: رویکرد پژوهش حاضر، کیفی و از نوع پدیدارشناسی است که به صورت مطالعه موردی انجام یافته است. نمونه‌ها به صورت هدفمند انتخاب شدند؛ که به صورت گلوله برفی تا رسیدن به اشباع نظری ادامه داشت. حوزه پژوهش مدرسان (۱۱ نفر) و دانشجومعلم‌ان (۱۵ نفر) بودند که از طریق مصاحبه‌های عمیق نیمه ساختاریافته تجربیات زیسته و دیدگاه‌های آن‌ها بررسی شد. تحلیل مصاحبه‌ها با کدگذاری و مقوله‌بندی انجام شد و برای اطمینان از اشباع نظری با نمونه‌های دیگری نیز مصاحبه شد.

یافته‌ها: یافته‌ها، در دو بخش کدگذاری و مقوله‌بندی انجام یافت که در بخش نخست چهار مقوله اصلی (نقش کارورزی در ارتقاء مهارت‌های شاگردپروری، چالش‌ها، موانع و راهکارها) استخراج گردید که هر مقوله اصلی شامل سه زیر مقوله بود، در بخش دوم در زمینه مهارت‌های شاگردپروری نیز سه مقوله اصلی (اهمیت مهارت‌های شاگردپروری، چالش‌های موجود در توسعه مهارت‌های شاگردپروری، هر مقوله حاوی شش زیر مقوله و راهکارهای پیشنهادی برای رفع چالش‌های توسعه مهارت‌های شاگردپروری، حاوی پنج زیر مقوله) استخراج شد.

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش به شناسایی چالش‌ها و موانع موجود در زمینه توسعه مهارت‌های شاگرد پروری در طی تجربه کارورزی مدرسان کارورزی و دانشجومعلم‌ان پرداخت. راهکارهای مناسب برای بهبود و ارتقای مهارت‌های شاگردپروری توسط مدرسان کارورزی و دانشجومعلم‌ان ارائه گردید.

کلیدواژه‌ها:

دانشگاه فرهنگیان،
چالش‌ها و موانع،
راهکارهای عملی،
شاگردپروری،
کارورزی،
مهارت‌های آموزشی.

رایانامه:

z.hamzelo@cfu.ac.ir

تاریخ دریافت:

۱۴۰۳/۰۵/۰۱

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۳/۰۷/۰۹

ناشر: دانشگاه فرهنگیان

© نویسندگان.

نوع مقاله: پژوهشی

استناد به این مقاله: حمزه لوی، زهرة. (۱۴۰۳). بازنمایی تجارب زیسته کارورزان و مدرسان: چالش‌ها و راهکارهای شاگردپروری در دوره کارورزی. تجارب معلمی و مطالعات کارورزی، ۲(۱)، ۱۶-۳۳.

DOI: 10.48310/istt.2024.16782.1084

مقدمه

بررسی ویژگی‌های استاد مطلوب و ارائه الگویی از استاد مطلوب برای هر نظام آموزشی و تربیتی شاید یکی از اساسی‌ترین گام‌ها باشد چرا که غایت اصلی آموزش عالی، ساختن و پرداختن انسان است (خلیلی، ۱۴۰۱). کارورزی جزء ارزشمندی از برنامه تربیت معلم است و یگانه تلاش کارساز در عرصه تربیت معلم قلمداد می‌شود (جعفری، ۱۳۹۶). برنامه کارورزی در دانشگاه فرهنگیان نیز غایتی جز آماده کردن معلمان آینده برای عمل‌ورزی در صحنه تربیت ندارد. (آل حسینی، ۱۳۹۳). کارورزی از لحاظ نظری بر مبنای نظریه‌های یادگیری تجربی و از نظر روش شناختی بر روش‌های تحقیق کیفی استوار است. از این مطلب چنین دریافت می‌شود که بازاندیشی عنصر مهم و محرک کارورزی است و دو پای مهم آن نظریه و نظارت است. کارورزی از مشاهده تأملی آغاز می‌شود به نگارش تأملی پایان می‌پذیرد و توصیف و روایت دو مهارت اصلی آن است (فقیری، ۱۴۰۲). گفتمان کارورزی با رویکردی علمی- پژوهشی به دنبال ایجاد جریان نو در حوزه‌ی نظریه و عمل در تربیت معلم با دانش، مهارت و بینش کارآمد است. در واقع، دانشگاه فرهنگیان با طراحی برنامه‌ی جدید کارورزی، کنشگران تربیت معلم کشور را به این گفتمان فراخوانده و فرصت تأمل درباره‌ی تربیت معلمان حرفه‌ای در بستر واقعی کلاس درس را فراهم ساخته است (تلخایی و فقیری، ۱۳۹۳) در برنامه درسی فعلی دانشگاه فرهنگیان، محتوا در قالب سه حوزه دروس تخصصی، عمومی و تربیتی به دانشجو معلمان عرضه می‌شود تا در اثر مواجهه با این محتوا بتوانند صلاحیت‌ها و شایستگی‌های موردنیاز برای احراز شغل معلمی را کسب نمایند. لازم به ذکر است که دانشجو معلمان جهت کسب شایستگی حرفه‌ای به‌عنوان معلم علاوه بر سه حوزه‌ی ذکر شده نیاز به کسب شایستگی معطوف به عمل تربیتی- موضوعی نیز دارند؛ که برای تحقق شایستگی حرفه‌ای در دانشجو معلمان، ابعاد چهارگانه مذکور باید با یکدیگر پیوند برقرار کرده و تلفیق شوند چنین دستاوردی وقتی حاصل می‌شود که بستر و زمینه‌ای برای تلفیق فراهم شود و این زمینه را کارورزی مهیا می‌کند. انتظار می‌رود در نظام تعلیم و تربیت در یک کشور اسلامی و به‌طور ویژه در دانشگاه فرهنگیان، رویکرد تدریس و یادگیری با توجه به ویژگی‌های این نظام و دانشگاه انتخاب، اجرا و ارزیابی شود. این موضوع از آنجا اهمیت مضاعفی می‌یابد که شاگردپروری به‌عنوان مرکز ثقل فرایند تدریس-یادگیری در دانشگاه فرهنگیان مورد توجه بزرگان تعلیم و تربیت قرار گیرد که اخیراً نیز از سوی رهبر انقلاب مورد تأکید واقع شده است (صحبت لو، ۱۴۰۰). شاگردپروری؛ آگاهی و حساسیت معلم نسبت به نقش تربیتی خود و تلاش برای ایجاد رابطه‌ای مستمر، سازنده، الهام‌بخش و فراتر از انتقال معلومات، با شماری از شاگردان مستعد برای هدایت آن‌ها به سمت ارزش‌های متعالی است (نادری و دیگران، ۱۴۰۰). کارکرد شاگردپروری، کنش و فرهنگ آگاهانه است که یک مربی، معلم یا استاد با کاربست تمهیداتی برنامه‌ریزی شده طی فرایندی نظام‌مند، فراگیران را به‌گونه‌ای تربیت می‌کند تا افرادی کارآمد و متخصص بار آمده و برای نقش‌های متناسب علمی در جوامع انسانی ایفای نقش نمایند (هدایت‌پناه و پیوندی بلدی، ۱۴۰۱). شاگردپروری به معنای توانایی هدایت و پرورش افراد تحت نظارت خود است. این مهارت در حوزه‌های مختلف از جمله آموزش، پژوهش و مدیریت کاربرد دارد. در محیط‌های آموزشی و پژوهشی، شاگرد پروری به معنای توانایی راهنمایی و هدایت دانشجویان و پژوهشگران جوان است. این مهارت می‌تواند در ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش نقش بسزایی ایفا کند. مهارت‌های شاگردپروری به‌ویژه در حوزه‌های آموزشی و پژوهشی از اهمیت بسیاری برخوردار است. طبق مطالعات انجام شده، توانایی راهنمایی و هدایت دانشجویان و پژوهشگران جوان، می‌تواند در ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش نقش بسزایی ایفا کند (اسمیت و جانز،

۲۰۲۰). همچنین، بسیاری از صاحب‌نظران معتقدند که توسعه مهارت‌های شاگردپروری در میان اساتید دانشگاه و پژوهشگران، می‌تواند به انتقال دانش و تجربه به نسل‌های جدید کمک کرده و در نهایت، به پیشرفت و توسعه علمی در سطح جامعه منجر شود (براون و ویلیامز^۱، ۲۰۱۸). مهارت‌های شاگردپروری به توانایی‌های اساتید و پژوهشگران در راهنمایی، هدایت و حمایت از دانشجویان و پژوهشگران تازه‌کار اشاره دارد (اسمیت و جانز، ۲۰۲۰). این مهارت‌ها شامل مواردی مانند ایجاد رابطه اعتمادآمیز، ارائه بازخورد سازنده، تقویت انگیزش و خودکارآمدی شاگردان و انتقال دانش و تجربه به آنان است (براون و ویلیامز، ۲۰۱۸).

توسعه مهارت‌های شاگردپروری در میان اساتید دانشگاه و پژوهشگران از اهمیت بسیاری برخوردار است. این مهارت‌ها می‌تواند به ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش، انتقال دانش و تجربه به نسل‌های جدید و در نهایت، پیشرفت و توسعه علمی در سطح جامعه کمک کند (اسمیت و جانز، ۲۰۲۰). بسیاری از یادگیری‌ها که منجر به موفقیت افراد می‌شود، تنها از طریق کتاب می‌سر نمی‌شود. بلکه از طریق تجربه جهان واقعی به وقوع می‌پیوندد. این تجارب باید توسط افراد خبره و کارآموده صورت گیرد. بدون وجود (استاد باتجربه) اکثر یادگیری‌ها از طریق آزمایش و خطا صورت می‌گیرد. وجود یک استاد با تجربه و حرفه‌ای فواید بسیاری دارد و می‌تواند مانع خطای یادگیرندگان در یادگیری شود؛ فرصت یادگیری را برای آن‌ها کوتاه و تجارب و مهارت‌های لازم برای موفقیت‌شان را در اختیار آنان قرار می‌دهد. مزایای حاصل از حضور استاد و دانشجو در برنامه روش استاد-شاگردی عبارتند از: یادگیری مطالب جدید درباره خود، کشف استعدادهای پنهان، رضایت شغلی، گسترش روابط شخصی و ایجاد منبعی از ارجاعات می‌گردد (حمیدی‌زاده و همکاران، ۱۴۰۰). برخی از چالش‌های توسعه مهارت‌های شاگردپروری عبارتند از: کمبود آموزش‌های مناسب برای اساتید و پژوهشگران، نبود فرصت‌های تعاملی بین اساتید و شاگردان، محدودیت‌های زمانی و منابعی، فقدان حمایت‌های سازمانی و عدم آشنایی اساتید با روش‌های مؤثر شاگردپروری (دیویس و اندرسون^۲، ۲۰۲۰). راهکارهای بهبود مهارت‌های شاگرد پروری: برخی از راهکارهای بهبود مهارت‌های شاگردپروری عبارتند از: طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی تخصصی برای اساتید و پژوهشگران، ایجاد فرصت‌های تعاملی و تجربی برای دانشجویان و پژوهشگران جوان، ارائه بازخورد مستمر و حمایت‌های سازمانی برای توسعه این مهارت‌ها (ویلسون و تامسون، ۲۰۲۱). از این رو، توجه به این مهارت‌ها در برنامه‌های آموزشی و پژوهشی از اهمیت بسیاری برخوردار است. با این حال، مطالعات نشان می‌دهند که بسیاری از دانشجویان و حتی اساتید دانشگاه، با چالش‌های متعددی در زمینه توسعه مهارت‌های شاگردپروری مواجه هستند. عواملی مانند کمبود تجربه عملی، فقدان آموزش‌های مناسب و نبود حمایت‌های سازمانی، می‌تواند بر این مسئله تأثیرگذار باشد. در این راستا، تجربه کارورزی می‌تواند نقش مهمی در ارتقای مهارت‌های شاگردپروری در میان دانشجویان ایفا کند؛ زیرا این تجربه عملی، فرصتی را برای دانشجویان فراهم می‌کند تا در محیط واقعی کار، مهارت‌های خود را توسعه دهند و از راهنمایی و حمایت اساتید و متخصصان بهره‌مند شوند. عدم بررسی جامع مهارت‌های شاگردپروری از این منظر که بسیاری از پژوهش‌ها تنها به جنبه‌های خاصی از مهارت‌های شاگردپروری پرداخته‌اند و از بررسی جامع و سیستماتیک این مهارت‌ها غافل مانده‌اند. کمبود داده‌های تجربی در زمینه کارورزی که تحقیقات موجود به اندازه کافی بر تأثیرات واقعی کارورزی بر مهارت‌های شاگردپروری تأکید نکرده‌اند و بیشتر به نظریه‌ها و مدل‌های انتزاعی محدود شده‌اند. نقص در ارتباط میان دانشگاه فرهنگیان و مدارس که شکاف‌های موجود در همکاری و ارتباط بین نهادهای آموزشی و مدارس می‌تواند تأثیر منفی بر کیفیت کارورزی و در نتیجه بر مهارت‌های شاگردپروری

1. Brown & Williams

2. Davis & Anderson

داشته باشد. عدم توجه به تنوع فرهنگی و نیازهای محلی که بسیاری از پژوهش‌ها به تأثیرات فرهنگی و اجتماعی بر کارورزی و مهارت‌های شاگردپروری توجه نکرده‌اند و این موضوع می‌تواند به عدم درک کامل از چالش‌ها و نیازهای واقعی منجر شود. همچنین فقدان الگوهای آموزشی مشخص برای کارورزی که عدم وجود الگوهای آموزشی مشخص و عملی برای کارورزی می‌تواند به ناکارآمدی در فرآیند یاددهی و یادگیری منجر شود.

هدف این پژوهش بررسی نقش کارورزی در ارتقای مهارت‌های شاگردپروری، شناسایی کاستی‌ها و چالش‌های موجود در این فرآیند و ارائه راهکارهایی برای بهبود کیفیت کارورزی و تأثیر آن بر مهارت‌های معلمان است. سؤالات پژوهش: نقش کارورزی در ارتقای مهارت‌های شاگردپروری چیست؟ چه چالش‌ها و کاستی‌هایی در برنامه‌های کارورزی وجود دارد که بر مهارت‌های شاگردپروری تأثیر می‌گذارد؟ چگونه می‌توان ارتباط بین دانشگاه و مدارس را در زمینه کارورزی بهبود بخشید؟ مؤلفه‌های کلیدی که بر کیفیت کارورزی و مهارت‌های شاگردپروری تأثیر دارند، کدام‌اند؟ و چه راهکارهایی به بهبود کارورزی و ارتقای مهارت‌های شاگردپروری کمک می‌کنند؟ بنابراین، این پژوهش به دنبال بررسی نقش کارورزی در توسعه مهارت‌های شاگردپروری در میان مدرسان کارورزی و دانشجومعلمین است. همچنین، شناسایی چالش‌ها و موانع موجود در این زمینه و ارائه راهکارهای مناسب برای بهبود این مهارت‌ها، از اهداف اصلی این پژوهش است.

پیشینه پژوهش

نتایج پژوهش جاودانی (۱۴۰۲) پیشنهاد کرده برای بهره‌مندی دانشجومعلمین از نقاط قوت کارورزی مجازی و حضوری به صورت توأمان و ارتقاء کیفیت و اثربخشی این برنامه مهم و راهبردی در تربیت معلم شایسته، برنامه درسی کارورزی در دانشگاه فرهنگیان به گونه‌ای بازنگری و اصلاح شود که در آینده بتوان این درس را به صورت ترکیبی یعنی هم به صورت حضوری و هم به صورت مجازی اجرا نمود. بر اساس نتایج پژوهش عارفی و شمس (۱۴۰۲) با هدف آسیب‌شناسی عوامل آموزشی مؤثر بر انتقال یادگیری دانشجوین در برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان، مهم‌ترین موانع مربوط به عوامل آموزشی انتقال یادگیری در برنامه درسی کارورزی شامل نیازسنجی آموزشی، اهداف آموزشی، محتوا، راهبردهای آموزشی، زمان، مکان و ارزشیابی بود؛ ضرورت اینکه، لذا مثلث انسانی «دانشجو معلم، معلم راهنما و استاد راهنما» بایستی در خدمت نزدیکی عرصه نظر و عمل قرار گیرد تا برای تحقق اهداف برنامه درسی کارورزی و انتقال یادگیری دانشجوین در محیط واقعی کار به درستی عمل کند. کنعانی و همکاران (۱۴۰۲) به تدوین مدل توسعه حرفه‌ای مبتنی بر تیم معلمان با هدف شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های آن با روش مروری (اسنادی)، مبتنی بر روش پتی کرو و رابرتز^۱ (۲۰۱۵) پرداختند؛ که در ۲۰ مقاله مربوط به موضوع صورت گرفت و شامل چهار بعد فردی، تیمی، آموزشی و سازمانی بوده است. همچنین دارای شش مؤلفه همکاری، تأمل انتقادی، رویکرد آموزشی، دانش آموزشی و هویت معلمی بوده است. محققان ادعا نمودند که مدل آنان برای توسعه حرفه‌ای و ارتقای یادگیری معلمان و در نهایت بهبود کیفیت آموزش مناسب بوده است. در مجموع ۲۱ مؤلفه شناسایی شده که کلیت مدل را روشن می‌سازد. در مطالعه مذکور ابعاد مختلف مدل و بررسی مقالات مروری مربوطه به‌طور روشمند موجب حجیت نویسندگان در ارائه مدل بوده است. عملکرد حرفه‌ای تیمی نیز از امتیازات این مدل است و تدریس تیمی و نوآورانه در آن بسیار مورد توجه است. محقق زاده (۱۴۰۲) در پژوهشی ضمن بررسی عملکرد و منش استاد پیش‌کسوت دانشکده داروسازی اصفهان،

1. Patty Crowe & Roberts

دکتر فریبرز معطر، برخی ویژگی‌های استاد و ریشه‌های آن استخراج و به دانشجویان، نسل جوان و استادان دانشگاه‌ها و سیاست‌گذاران سیستم آموزشی معرفی نموده است که شاگردپروری (الگوی جذب دانشجو، اعتماد به دانشجو، ایجاد اعتماد به نفس، مهربانی، خیرخواهی، عشق به دانشجو، صبوری در تنش‌ها، آموزش عملی حفظ شئون دانشگاه، آموزش عملی احترام به استادان، دانشجویان و کارکنان و عملیاتی کردن نتایج تحقیقات در عرصه تولید)، تعامل و نوع رابطه با همکاران دانشگاهی، میراث‌داری پیشینیان توأم با آینده‌نگری در رشته تخصصی ایشان مورد بحث قرار گرفته است. حجازی (۱۴۰۱) در تحقیقی با عنوان شناسایی اهداف و فعالیت‌های مطلوب در برنامه درسی کارروزی، نشان داد، در حیطه اهداف کارروزی، مرتبط کردن مباحث نظری دانشگاهی با فضای کار، ارتقای مهارت‌های تخصصی و شایستگی‌های معلمی و در حیطه فعالیت‌های یادگیری، فراگرفتن چگونگی عملیاتی کردن دانش نظری مربوط به رشته در فعالیت‌های یاددهی و یادگیری کلاس درس اولویت بیشتری داشت. یافته‌های پژوهش خلیلی (۱۴۰۱) نشان داد استاد دانشگاه در تراز انقلاب اسلامی ایران باید دارای پنج ویژگی «تعهد به خود»، «تعهد به علم»، «تعهد به دانشجو»، «به دانشگاه» و «تعهد به کشور» باشد. در انتها، «توجه بیشتر استادان به شاگردپروری»، «افزایش دغدغه برای ارتقای دانش علمی و مسئولیت‌پذیری»، «تلاش استادان برای فهمیدن دانشجویان و عمل فراتر از تکلیف نسبت به آنان» و «برگزاری کارگاه‌ها و همایش‌های دانشگاهی برای تشریح اندیشه‌های رهبری» پیشنهاد شده است. عرب زاده و همکاران (۱۴۰۰) تحقیقی با هدف تبیین راهبردها و پیامدهای تحقق نظام کارروزی مبتنی بر تربیت معلم فکور در دانشگاه فرهنگیان انجام دادند. نتایج نشان‌دهنده آن بود که راهبردهای مؤثر در تحقق نظام کارروزی مبتنی بر تربیت معلم فکور شامل استقرار سامانه نظارتی، بازنگری و بهسازی برنامه، تدارک تجهیزات برای مدارس و دانشگاه استملکی و همکاران (۱۴۰۰) به بررسی برنامه کارروزی دانشگاه فرهنگیان از سه منظر منابع علمی و نظری حوزه تأمل، تجارب جهانی و تجارب زیسته ذینفعان پرداختند. پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش آمیخته بود و با دو روش اسنادی به گردآوری داده‌ها و با روش استنباطی به مقایسه دلالت‌ها و مقایسه و ارزیابی برنامه موجود دانشگاه فرهنگیان پرداختند. نتایج بررسی نشان داد که برنامه کارروزی دانشگاه فرهنگیان با ادعای داشتن رویکرد تأملی، با کشورهای سنگاپور، استرالیا، کانادا و فنلاند تفاوت داشته و برخی عناصر مانند زمان، اهداف و انتظارات، محتوا، نقش مربیان و عنصر ارزشیابی را رعایت نکرده است. بررسی مذکور نیز نشان داد که مطالعات تطبیقی می‌تواند نقاط قوت و ضعف برنامه کارروزی را بهتر نشان دهد و نقش عنصر تأمل را در ماهیت آن روشن نماید. ملکی و همکاران (۱۳۹۹) در تحقیقی با هدف ارزیابی برنامه کارروزی دانشگاه فرهنگیان از منظر تجارب جهانی را مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشانگر آن بود که در طراحی و برنامه‌ریزی، اهداف و انتظارات، محتوا، تدوین وظایف معلمان راهنما، عنصر زمان و ارزشیابی در برنامه درسی کارروزی دانشگاه فرهنگیان برخی اصول کلی در ارتباط با کارروزی تأملی در نظر گرفته نشده است. خروشی و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی با هدف بررسی مسائل و مشکلات درس کارروزی از نظر مدرسان دانشگاه فرهنگیان متوجه یافته‌هایی شدند که نشان‌دهنده آن بود که بیشترین مشکلات برنامه کارروزی در مؤلفه اهداف، راهبردهای یاددهی و یادگیری، محتوا و ارزشیابی است. الماسی و همکاران (۱۳۹۹) پژوهشی با هدف شناسایی الگوی آموزشی کارروزی بر اساس نظریه استادشاگردی شناختی برای اجرای دوره‌های کارروزی در دانشگاه فرهنگیان، انجام دادند که نتایج پژوهش به شناسایی و انتخاب شش مؤلفه اصلی به شرح: مدل‌سازی ذهنی، داربست‌زنی، کنش تعاملی، ایجاد موقعیت اندیشه‌ورزانه، تأمل حرفه‌ای و کشف منجر گردید. همچنین هشت زیر مقوله برای مقولات اصلی شامل شناسایی و تعریف مسئله، طراحی محیط یادگیری، اجرای واحد یادگیری، اشتراک‌گذاری تجارب یادگیری، بازاندیشی، ایده‌پروری، اصلاح و اجرای واحد یادگیری و گزارش یافته‌ها استخراج شدند. برای اجرای الگوی

استخراج شده بیست و یک اقدام اجرایی پیشنهاد شد. نتایج پژوهش در بخش کمی از دیدگاه متخصصان میزان اعتبار الگوی آموزشی کارورزی را در سطح بالا و کاملاً مطلوبی قرار دارد. تعدادی از محققان نیز معتقدند توانایی های فراشناخت در مقابله با پیچیدگی و درک دنیای اطراف ما نقش مهمی دارد و نبود سیاست‌های ارزیابی دقیق و روش‌های مؤثر آموزش این مهارت‌ها احساس می‌شود. (الوارز^۱، ۲۰۱۸). شون (۱۹۸۷) کارورزی را محیطی می‌داند که در آن یادگیری عملی در دنیای واقعی اتفاق می‌افتد و دانشجویان چیزی را با انجام دادن یاد می‌گیرند؛ یادگیری بر تأمل در عمل استوار است و به تربیت حرفه‌ای تأملی می‌انجامد. نتایج تحقیق داگلز^۲ (۲۰۱۲) درباره عوامل مؤثر درس کارورزی در رشد حرفه‌ای معلمان نشان داد که حضور در مدرسه، مشاهده موقعیت‌های گوناگون، تدریس معلم راهنما زمینه‌ای برای کسب مهارت‌هایی نظیر مدیریت کلاس و روش‌های تدریس می‌گردد و فعالیت در کلاس درس تجارب متنوع و مفیدی را برای دوره معلمی دانشجویان فراهم می‌کند. فرایند کارورزی در تربیت معلم برحسب شرایط و ویژگی‌های کشورهای، زمینه‌ها و سیستم‌ها، مدل‌های متفاوتی به خود می‌گیرد (هلگه‌ولد و همکاران^۳، ۲۰۱۵). کارورزی تجارب مبتنی بر کار (استفانز^۴، ۲۰۱۱)، پل ارتباطی بین مدرسه و دانشگاه برای حمایت از یادگیری حرفه‌ای دانشجویان معلمان (متینگو و همکاران^۵، ۲۰۲۱) نوعی الگوی تفکر در کنش (سالرینی و همکاران^۶، ۲۰۱۴). «پل میان نظریه و عمل» (روپاندو و روکالییا^۷، ۲۰۱۲). کلید کیفیت آموزشی و تحکیم مشارکت بین دانشگاه و مدرسه است (هولمز و همکاران^۸، ۲۰۲۱). از این منظر، کارورزی دوره‌ای تکمیلی (مدرسه‌محور) است که جایگزین آموزش آکادمیک (دانشگاهی) می‌شود و دانشجویان معلمان یاد می‌گیرند عملکردهای حرفه‌ای‌شان را در محیط واقعی اجرایی کنند (رودریگوئیز و همکاران^۹، ۲۰۲۲).

روش پژوهش

رویکرد این پژوهش کیفی و از نوع پدیدارشناسی است که به صورت مطالعه موردی انجام یافته است. با استفاده از مصاحبه‌های عمیق نیمه ساختاریافته، تجربیات و دیدگاه‌های دانشجویان معلمان و اساتید، در مورد نقش کارورزی در توسعه مهارت‌های شاگرد پروری بررسی شد. همچنین، محتوای مصاحبه‌ها با هر دو گروه، تحلیل شد.

حوزه‌ی پژوهش شامل دانشجویان معلمان و مدرسان کارورزی دانشگاه فرهنگیان استان آذربایجان غربی بود. نمونه‌گیری به صورت هدفمند و گلوله‌برفی انجام گرفت. در مرحله اول، با مراجعه به دانشگاه‌ها و مصاحبه با تعدادی از دانشجویان معلمان علاقه‌مند و مدرسان که تجربه کارورزی داشته و در زمینه شاگردپروری فعالیت می‌کنند (بین دانشجویان به آموزش مهارت‌های معلمی شهرت داشتند)، شناسایی شدند. سپس از طریق معرفی این افراد، نمونه‌های بعدی انتخاب شدند؛ تا زمانی که اطلاعات در نمونه پانزدهم در بخش دانشجویان معلمان و در نمونه یازدهم در بخش مدرسان کارورزی به اشباع نظری رسید؛ اما برای اعتباربخشی به نتایج و اطمینان از

1. Alvarez
2. Douglas
3. Helgevold
4. Stephens
5. Matengu
6. Salerini
7. Rupande & Bukaliya
8. Holmes
9. Rodrigues

اشباع نظری، مصاحبه‌ها تا دو نمونه دیگر در هر بخش ادامه یافت. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش، مصاحبه‌های عمیق نیمه ساختاریافته بود. مصاحبه‌ها با استفاده از راهنمای مصاحبه محقق ساخته انجام شد که شامل سؤالاتی در مورد تجربیات کارورزی، چالش‌های شاگردپروری و راهکارهای بهبود آن بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از تحلیل محتوای کیفی از متن مصاحبه‌ها انجام گرفت؛ که پس از پیاده‌سازی متن مصاحبه‌ها، کدگذاری باز، محوری و انتخابی انجام شده و در نهایت، مقوله‌های اصلی و زیرمقوله‌ها استخراج گردید. برای افزایش اعتبار و سطح اطمینان‌پذیری پژوهش، از روش‌های مختلفی مانند بررسی همکاران، بازبینی توسط مشارکت‌کنندگان و مقایسه داده‌های متعدد استفاده شد. برای افزایش اعتبار سؤالات مصاحبه، محتوای پرسش‌های مصاحبه توسط چند نفر از متخصصان حوزه آموزش عالی و پژوهش مورد بررسی و تأیید قرار گرفت. برای افزایش اعتبار ظاهری پژوهش، ابزار گردآوری داده‌ها (مصاحبه) توسط چند نفر از خبرگان مورد بررسی و تأیید قرار گرفت. برای تعیین سطح اعتبار، نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها با مبانی نظری و پیشینه پژوهش همسو و هماهنگ بود. برای اطمینان‌پذیری پژوهش و بررسی دقیق و مستندسازی فرایند پژوهش، تمامی مراحل پژوهش از جمله گردآوری، تحلیل و تفسیر داده‌ها به دقت ثبت و مستندسازی شده است. همچنین یافته‌های پژوهش در اختیار چند نفر از همکاران قرار گرفت و بازخوردهای آنان در تحلیل نهایی لحاظ شده است. در ادامه، نتایج حاصل از مصاحبه‌ها در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت و تأیید آنان بر صحت یافته‌ها اخذ شد. با اتخاذ راهکارهای مناسب در زمینه اعتبار و اطمینان‌پذیری، پژوهش حاضر از قابلیت اعتماد و اعتبار لازم برخوردار است.

یافته‌های پژوهش

یافته‌ها نشانگر آن است که اساتید و پژوهشگران با کمبود آموزش‌های مناسب در زمینه مهارت‌های شاگردپروری مواجه هستند. فرصت‌های تعاملی و تجربی برای توسعه مهارت‌های شاگردپروری در محیط‌های آموزشی و پژوهشی محدود است. لذا محدودیت‌های زمانی و کمبود منابع مالی و انسانی، توسعه مهارت‌های شاگردپروری را با چالش مواجه می‌شوند. فقدان حمایت‌های سازمانی و مدیریتی در زمینه توسعه مهارت‌های شاگردپروری وجود دارد. توسعه مهارت‌های شاگردپروری در میان اساتید و پژوهشگران ارشد برای ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش دانشگاهی اهمیت دارد. این مهارت‌ها نقش کلیدی در انتقال دانش و تجربه به نسل‌های جدید دارند. توسعه مهارت‌های شاگردپروری موجب پیشرفت علمی و ارتقای جایگاه دانشگاه‌ها می‌شود.

جدول ۱- نقل قول‌هایی از نمونه‌های هدفمند پژوهش

نقش کارورزی در توسعه مهارت‌های شاگردپروری

- استاد ۱: "کارورزی فرصتی است تا دانشجویان به صورت عملی با چالش‌های واقعی کلاس درس مواجه شوند و مهارت‌های لازم را کسب کنند." "کارورزی به دانشجویان این امکان را می‌دهد که نظریه‌ها را در عمل پیاده‌سازی کنند."
- استاد ۲: "تجربه‌های کارورزی می‌تواند به دانشجویان کمک کند تا درک عمیق‌تری از نیازهای یادگیرندگان پیدا کنند." "تجربه کارورزی به ما کمک می‌کند تا نقاط قوت و ضعف خود را شناسایی کنیم."
- دانشجو معلم ۱: "کارورزی به من این امکان را داد که نظریه‌ها را در عمل ببینم و آن‌ها را به کار ببرم." "من از طریق کارورزی توانستم مهارت‌های تدریس خود را بهبود بخشم."
- استاد ۳: "تجربیات کارورزی به دانشجویان یاد می‌دهد که چگونه با دانش‌آموزان ارتباط برقرار کنند و مهارت‌های ارتباطی خود را تقویت کنند." "کارورزی فرصتی برای یادگیری از تجربیات واقعی در کلاس است."

دانشجومعلم ۲: "در کارورزی، من یاد گرفتم که چگونه مشکلات را شناسایی و راه‌حل‌های مناسبی ارائه دهم." "این تجربه به من کمک کرد تا با روش‌های مختلف تدریس آشنا شوم."

استاد ۴: "کارورزی به ما یاد می‌دهد که چگونه به نیازهای فردی دانش‌آموزان پاسخ دهیم."

دانشجومعلم ۳: "من یاد گرفتم که چطور با چالش‌های کلاس درس مقابله کنم."

استاد ۵: "کارورزی می‌تواند به ارتقای خلاقیت در تدریس کمک کند."

دانشجومعلم ۴: "تجربه کارورزی به من اعتمادبه‌نفس بیشتری در تدریس داد."

استاد ۶: "این فرصت به دانشجویان می‌آموزد که چگونه یک محیط یادگیری مثبت ایجاد کنند."

دانشجومعلم ۵: "کارورزی به من نشان داد که چطور می‌توانم با دانش‌آموزان ارتباط برقرار کنم."

چالش‌های موجود در این زمینه

استاد ۴: "یکی از چالش‌های اساسی، عدم هماهنگی بین محتوای درسی و نیازهای واقعی کلاس است."

دانشجومعلم ۳: "کمبود زمان برای کارورزی به ما اجازه نمی‌دهد که به‌طور کامل از این تجربه بهره‌برداری کنیم."

استاد ۵: "عدم حمایت‌های لازم از سوی دانشگاه‌ها و نهادهای آموزشی یکی دیگر از چالش‌هاست."

دانشجومعلم ۴: "بسیاری از ما در کارورزی با عدم اعتمادبه‌نفس مواجه هستیم و این می‌تواند مانع یادگیری ما شود."

استاد ۶: "عدم دسترسی به منابع و امکانات آموزشی مناسب در محیط کارورزی یکی از موانع بزرگ است."

استاد ۷: "چالش اصلی، عدم آمادگی دانشجویان برای مواجهه با واقعیت‌های کلاس است."

دانشجومعلم ۶: "برخی از ما در کارورزی با مشکلات جدی در مدیریت کلاس مواجه شدیم."

استاد ۸: "عدم دسترسی به منابع آموزشی کافی یکی از چالش‌های بزرگ است."

دانشجومعلم ۷: "ما گاهی اوقات احساس می‌کنیم که حمایت کافی از ما نمی‌شود."

استاد ۹: "چالش‌های فرهنگی می‌تواند بر تجربه کارورزی تأثیر بگذارد."

دانشجومعلم ۸: "ما با کمبود زمان برای تدریس و تمرین مواجه هستیم."

استاد ۱۰: "عدم هماهنگی بین دانشگاه و مدارس، چالش بزرگی است."

دانشجومعلم ۹: "برخی از اساتید در کارورزی به ما توجه نمی‌کنند."

استاد ۱۱: "فقدان برنامه‌ریزی مناسب می‌تواند مشکلاتی ایجاد کند."

دانشجومعلم ۱۰: "ما گاهی اوقات به دلیل فشارهای تحصیلی، نمی‌توانیم به کارورزی تمرکز کنیم."

موانع موجود در این زمینه

استاد ۷: "موانع فرهنگی و اجتماعی می‌توانند تأثیر زیادی بر تجربه کارورزی داشته باشند."

دانشجومعلم ۵: "برخی از اساتید در کارورزی به ما توجه کافی نمی‌کنند و این باعث می‌شود که نتوانیم به خوبی یاد بگیریم."

استاد ۸: "نظام آموزشی ما به گونه‌ای طراحی شده که کارورزی به‌عنوان یک فعالیت جانبی در نظر گرفته می‌شود و نه به‌عنوان یک بخش اصلی."

دانشجومعلم ۶: "عدم وجود برنامه‌های منظم و ساختارمند برای کارورزی، یادگیری ما را تحت تأثیر قرار می‌دهد."

استاد ۹: "تجربه‌های کارورزی باید به‌صورت سیستماتیک و با هدف مشخص طراحی شوند تا اثرگذاری بیشتری داشته باشند."

استاد ۱۲: "موانع اجتماعی و فرهنگی می‌تواند بر کارورزی تأثیر بگذارد."

دانشجومعلم ۱۱: "عدم توجه به نیازهای خاص دانش‌آموزان یکی از موانع است."

استاد ۱۳: "عدم حمایت از سوی نهادهای آموزشی، مانع بزرگی است."

دانشجومعلم ۱۲: "ما با فشارهای مالی در طول کارورزی مواجه می‌شویم."

استاد ۱۱: "برخی از دانشجویان به دلیل عدم انگیزه، از کارورزی دور می‌شوند."

دانشجومعلم ۱۳: "عدم دسترسی به فناوری‌های جدید نیز مانع پیشرفت ماست."

استاد ۹: "عدم هماهنگی در برنامه‌ریزی کارورزی، مشکلاتی ایجاد می‌کند."

دانشجومعلم ۱۴: "ما گاهی اوقات با کمبود منابع مالی برای کارورزی مواجه هستیم."

استاد ۱۱: "برخی از دانشجویان به دلیل ترس از اشتباه، به‌خوبی یاد نمی‌گیرند."

دانشجومعلم ۱۵: "عدم وجود فضای مناسب برای یادگیری می‌تواند موانع ایجاد کند."

استاد ۱۰: "عدم توجه به سلامت روان دانشجویان نیز یک مانع است."

ارائه راهکارهای عملی برای بهبود مهارت‌های شاگردپروری

- استاد ۱۰: "ایجاد دوره‌های آموزشی ویژه برای اساتید کارورزی می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش کمک کند." دانشجومعلم ۷: "توسعه برنامه‌های حمایتی از سوی دانشگاه‌ها برای دانشجویان کارورز می‌تواند اعتمادبه‌نفس آن‌ها را افزایش دهد."
- استاد ۱۱: "ایجاد شبکه‌های همکاری بین دانشگاه‌ها و مدارس می‌تواند به تبادل تجربیات و بهبود کیفیت کارورزی کمک کند." دانشجومعلم ۸: "برگزاری کارگاه‌های عملی و تعاملی قبل از شروع کارورزی می‌تواند به ما کمک کند تا بهتر آماده شویم." استاد ۱۲: "توجه به نیازهای دانش‌آموزان در طراحی برنامه‌های کارورزی می‌تواند تأثیر مثبت بر یادگیری ما داشته باشد." دانشجومعلم ۹: "ارزیابی مستمر و بازخورد از تجربیات کارورزی می‌تواند به ما در بهبود مهارت‌های شاگردپروری کمک کند." استاد ۱۸: "ایجاد دوره‌های آموزشی منظم برای اساتید و دانشجویان می‌تواند مفید باشد." دانشجومعلم ۱۶: "برگزاری کارگاه‌های عملی قبل از کارورزی به ما کمک می‌کند." استاد ۹: "تشویق به نوآوری در روش‌های تدریس می‌تواند مؤثر باشد." دانشجومعلم ۱۷: "توسعه برنامه‌های حمایتی از سوی دانشگاه‌ها برای دانشجویان کارورز ضروری است." استاد ۸: "ایجاد شبکه‌های همکاری بین دانشگاه‌ها و مدارس می‌تواند به تبادل تجربیات کمک کند." دانشجومعلم ۱۸: "برگزاری جلسات تبادل نظر بین دانشجویان و اساتید می‌تواند مفید باشد." استاد ۱۱: "ارزیابی و بازخورد مستمر می‌تواند به بهبود کیفیت کارورزی کمک کند." دانشجومعلم ۱۹: "توجه به نیازهای خاص دانش‌آموزان در برنامه‌ریزی کارورزی ضروری است." استاد ۱۲: "فراهم کردن منابع آموزشی مناسب در محیط کارورزی بسیار مهم است." دانشجومعلم ۲۰: "تشویق به استفاده از روش‌های نوآورانه در تدریس می‌تواند تأثیرگذار باشد." استاد ۱۳: "ایجاد فضای مناسب برای یادگیری و تعامل بین دانشجویان و دانش‌آموزان ضروری است."

جدول ۲- کدگذاری نقل قول‌ها به تفکیک مقوله‌ها

کد	مقوله	زیر مقوله	نقل قول
ش ۱		تجربه عملی	"کارورزی فرصتی است تا دانشجویان به صورت عملی با چالش‌های واقعی کلاس درس مواجه شوند."
ش ۲	نقش کارورزی	درک نیازها	"تجربه‌های کارورزی می‌تواند به دانشجویان کمک کند تا درک عمیق‌تری از نیازهای یادگیرندگان پیدا کنند."
ش ۳		ارتباطات	"تجربیات کارورزی به دانشجویان یاد می‌دهد که چگونه با دانش‌آموزان ارتباط برقرار کنند."
ش ۴		عدم هماهنگی	"یکی از چالش‌های اساسی، عدم هماهنگی بین محتوای درسی و نیازهای واقعی کلاس است."
ش ۵	چالش‌ها	کمبود زمان	"کمبود زمان برای کارورزی به ما اجازه نمی‌دهد که به‌طور کامل از این تجربه بهره‌برداری کنیم."
ش ۶		عدم حمایت	"عدم حمایت‌های لازم از سوی دانشگاه‌ها و نهادهای آموزشی یکی دیگر از چالش‌هاست."
ش ۷		موانع اجتماعی	"موانع فرهنگی و اجتماعی می‌توانند تأثیر زیادی بر تجربه کارورزی داشته باشند."
ش ۸	موانع	عدم توجه اساتید	"برخی از اساتید در کارورزی به ما توجه کافی نمی‌کنند."
ش ۹		طراحی نظام آموزشی	"نظام آموزشی ما به گونه‌ای طراحی شده که کارورزی به‌عنوان یک فعالیت جانبی در نظر گرفته می‌شود."
ش ۱۰		دوره‌های آموزشی	"ایجاد دوره‌های آموزشی ویژه برای اساتید کارورزی می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش کمک کند."
ش ۱۱	راهکارها	برنامه‌های حمایتی	"توسعه برنامه‌های حمایتی از سوی دانشگاه‌ها برای دانشجویان کارورزی می‌تواند اعتمادبه‌نفس آن‌ها را افزایش دهد."
ش ۱۲		شبکه‌های همکاری	"ایجاد شبکه‌های همکاری بین دانشگاه‌ها و مدارس می‌تواند به تبادل تجربیات کمک کند."

جدول ۲ به تفکیک مقوله‌ها و زیرمقوله‌ها، به تحلیل داده‌ها و شناسایی الگوهای موجود کمک می‌کند. نقش کارورزی در ارتقاء مهارت‌های شاگردپروری، ش ۱: تجربه عملی: این نقل قول نشان می‌دهد که کارورزی فرصتی برای دانشجویان فراهم می‌کند تا با چالش‌های واقعی در کلاس درس مواجه شوند. این تجربه عملی به یادگیری عمیق‌تر کمک می‌کند.

ش ۲ درک نیازها: این نقل قول بیان می‌کند که کارورزی به دانشجویان کمک می‌کند تا نیازهای یادگیرندگان را بهتر درک کنند که به بهبود فرآیند تدریس کمک می‌کند.

ش ۳ ارتباطات: این مورد بر اهمیت یادگیری ارتباطات با دانش‌آموزان تأکید دارد و نشان می‌دهد که تجربیات کارورزی می‌تواند مهارت‌های ارتباطی را تقویت کند.

چالش‌ها، ش ۴ عدم هماهنگی: این نقل قول به چالش عدم هماهنگی بین محتوای درسی و نیازهای واقعی کلاس اشاره دارد که می‌تواند بر کیفیت آموزش تأثیر منفی بگذارد.

ش ۵ کمبود زمان: این نقل قول نشان می‌دهد که کمبود زمان برای کارورزی می‌تواند مانع از بهره‌برداری کامل از این تجربه شود.

ش ۶ عدم حمایت: این مورد بر کمبود حمایت‌های لازم از سوی دانشگاه‌ها و نهادهای آموزشی تأکید می‌کند که می‌تواند بر کیفیت کارورزی تأثیر بگذارد.

موانع، ش ۷ موانع اجتماعی: این نقل قول به موانع فرهنگی و اجتماعی اشاره دارد که می‌تواند تأثیر زیادی بر تجربه کارورزی داشته باشند.

ش ۸ عدم توجه اساتید: این مورد به عدم توجه کافی اساتید در طول کارورزی اشاره دارد که می‌تواند بر یادگیری دانشجویان تأثیر منفی بگذارد.

ش ۹ طراحی نظام آموزشی: این نقل قول بیان می‌کند که نظام آموزشی به گونه‌ای طراحی شده که کارورزی به عنوان یک فعالیت جانبی در نظر گرفته می‌شود که می‌تواند به کاهش اهمیت آن منجر شود.

راهکارها، ش ۱۰ دوره‌های آموزشی: این نقل قول نشان می‌دهد که ایجاد دوره‌های آموزشی ویژه برای اساتید کارورزی می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش کمک کند.

ش ۱۱ برنامه‌های حمایتی: این مورد بر اهمیت توسعه برنامه‌های حمایتی از سوی دانشگاه‌ها برای افزایش اعتماد به نفس دانشجویان تأکید می‌کند.

ش ۱۲ شبکه‌های همکاری: این نقل قول بیان می‌کند که ایجاد شبکه‌های همکاری بین دانشگاه‌ها و مدارس می‌تواند به تبادل تجربیات و بهبود کیفیت کارورزی کمک کند.

این جدول به وضوح نشان می‌دهد که کارورزی نقش مهمی در توسعه مهارت‌های شاگردپروری دارد، اما با چالش‌ها و موانع متعددی نیز مواجه است. همچنین، ارائه راهکارهای عملی می‌تواند به بهبود کیفیت این تجربه کمک کند.

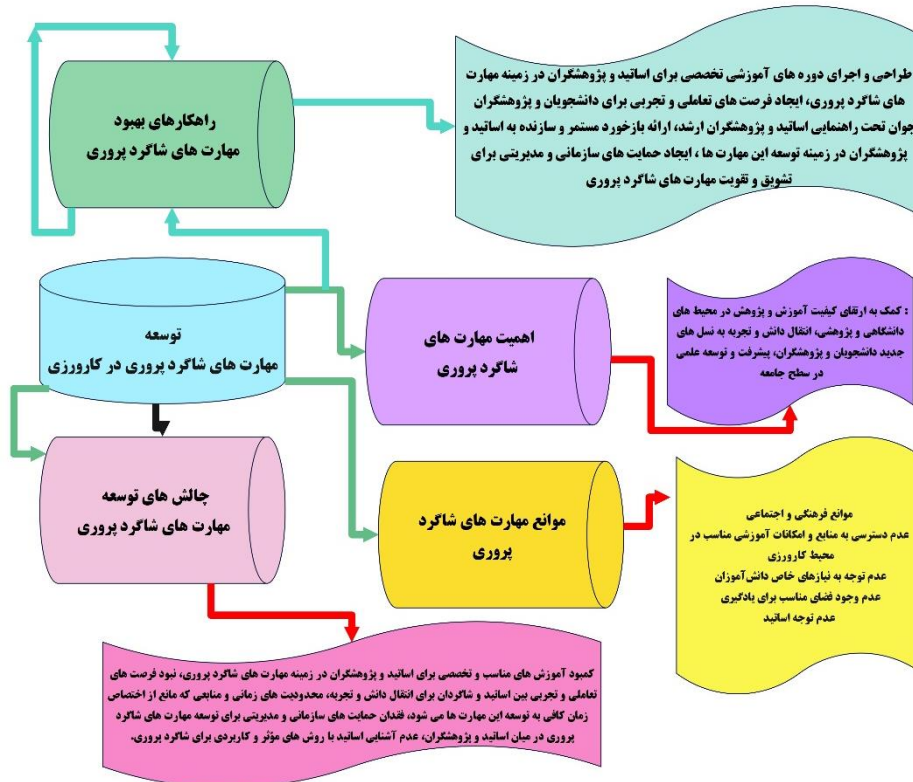
جدول ۳- مهم‌ترین یافته‌های پژوهش در زمینه مهارت‌های شاگرد پروری

مقوله‌ها	زیر مقوله‌ها	کدهای اولیه
اهمیت مهارت‌های شاگردپروری	انتقال دانش به نسل‌های جدید	این مهارت‌ها نقش کلیدی در انتقال دانش و تجربه به نسل‌های جدید دارند
	انتقال تجربه به نسل‌های جدید	
	پیشرفت علمی دانشگاه‌ها	توسعه مهارت‌های شاگردپروری موجب پیشرفت علمی و ارتقای جایگاه و کیفیت آموزشی و پرورشی دانشگاه‌ها می‌شود
	ارتقای جایگاه و کیفیت آموزشی دانشگاه‌ها	
چالش‌های موجود در توسعه مهارت‌های شاگردپروری	ارتقای جایگاه و کیفیت پرورشی دانشگاه‌ها	توسعه مهارت‌های شاگردپروری موجب پیشرفت علمی جامعه می‌شود
	پیشرفت علمی جامعه	
	کمبود آموزش‌های تخصصی	اساتید و پژوهشگران ارشد با کمبود آموزش‌های مناسب در زمینه مهارت‌های شاگردپروری مواجه هستند.
	کمبود آموزش‌های مناسب در زمینه مهارت‌های شاگردپروری	بین اساتید و شاگردان فرصت‌های تعاملی وجود ندارد.
چالش‌های موجود در توسعه مهارت‌های شاگردپروری	نبود فرصت‌های تعاملی بین اساتید و شاگردان	اساتید با روش‌های مؤثر شاگردپروری آشنا نیستند.
	عدم آشنایی اساتید با روش‌های مؤثر شاگردپروری	محدودیت‌های زمانی و کمبود منابع مالی و انسانی، توسعه مهارت‌های شاگردپروری را با چالش مواجه می‌کند.
	محدودیت‌های زمانی	فرصت‌های تعاملی و تجربی برای توسعه مهارت‌های شاگردپروری در محیط‌های آموزشی و پژوهشی محدود است
	کمبود منابع مالی و انسانی	فقدان حمایت‌های سازمانی و مدیریتی در زمینه توسعه مهارت‌های شاگردپروری وجود دارد.
راهکارهای پیشنهادی برای رفع چالش‌های توسعه مهارت‌های شاگردپروری	فقدان حمایت‌های سازمانی	توسعه مهارت‌های شاگردپروری در میان اساتید و پژوهشگران ارشد برای ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش دانشگاهی اهمیت دارد. طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی تخصصی برای اساتید و پژوهشگران در اولویت قرار گیرد. برای توسعه مهارت‌های شاگردپروری بازخوردهای مستمر و حمایت‌های سازمانی لازم انجام می‌گیرد.
	ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش	
	طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی تخصصی برای اساتید و پژوهشگران	
	ایجاد فرصت‌های تعاملی و تجربی برای دانشجویان و پژوهشگران جوان، ارائه بازخورد مستمر	
حمایت‌های سازمانی برای توسعه این مهارت‌ها		

بر اساس جدول ۳، چالش‌های توسعه مهارت‌های شاگردپروری شامل کمبود آموزش‌های تخصصی، نبود فرصت‌های تعاملی و تجربی، محدودیت‌های زمانی و منابعی، فقدان حمایت‌های سازمانی، عدم آشنایی اساتید با روش

های مؤثر شاگرد‌پروری. توسعه مهارت‌های شاگرد‌پروری در میان اساتید دانشگاه و پژوهشگران ارشد از اهمیت بسیاری برخوردار است. راهکارهای پیشنهادی برای رفع چالش‌های توسعه مهارت‌های شاگرد‌پروری شامل برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی، ایجاد فرصت‌های تعاملی و تجربی، تخصیص منابع و حمایت‌های سازمانی، معرفی روش‌های مؤثر شاگرد‌پروری.

شکل ۱- نقش کارروزی در ارتقاء مهارت‌های شاگرد‌پروری (چالش‌ها، موانع و راهکارها)

۱-۱- چالش‌های توسعه مهارت‌های شاگرد‌پروری، نتایج تحقیق نشان داد که اساتید و پژوهشگران با چندین چالش در زمینه توسعه مهارت‌های شاگرد‌پروری مواجه هستند. این چالش‌ها شامل کمبود آموزش‌های مناسب و تخصصی برای اساتید و پژوهشگران در زمینه مهارت‌های شاگرد‌پروری، نبود فرصت‌های تعاملی و تجربی بین اساتید و شاگردان برای انتقال دانش و تجربه، محدودیت‌های زمانی و منابعی که مانع از اختصاص زمان کافی به توسعه این مهارت‌ها می‌شود، فقدان حمایت‌های سازمانی و مدیریتی برای توسعه مهارت‌های شاگرد‌پروری در میان اساتید و پژوهشگران، عدم آشنایی اساتید با روش‌های مؤثر و کاربردی برای شاگرد‌پروری.

۲-۱- اهمیت مهارت‌های شاگرد‌پروری، نتایج تحقیق نشان داد که توسعه مهارت‌های شاگرد‌پروری در میان اساتید دانشگاه و پژوهشگران ارشد از اهمیت بسیاری برخوردار است. این مهارت‌ها می‌تواند به ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش در محیط‌های دانشگاهی و پژوهشی، انتقال دانش و تجربه به نسل‌های جدید دانشجویان و پژوهشگران، پیشرفت و توسعه علمی در سطح جامعه کمک کند.

۱-۳- راهکارهای بهبود مهارت‌های شاگردپروری، نتایج تحقیق نشان داد که برای بهبود و توسعه مهارت‌های شاگردپروری در میان اساتید و پژوهشگران ارشد، می‌توان از راهکارهای زیر استفاده کرد: طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی تخصصی برای اساتید و پژوهشگران در زمینه مهارت‌های شاگردپروری، ایجاد فرصت‌های تعاملی و تجربی برای دانشجویان و پژوهشگران جوان تحت راهنمایی اساتید و پژوهشگران ارشد، ارائه بازخورد مستمر و سازنده به اساتید و پژوهشگران در زمینه توسعه این مهارت‌ها، ایجاد حمایت‌های سازمانی و مدیریتی برای تشویق و تقویت مهارت‌های شاگردپروری.

بحث و نتیجه‌گیری

کارورزی به‌عنوان یک تجربه عملی در محیط‌های آموزشی تعریف می‌شود که به دانش‌جو معلمان این امکان را می‌دهد تا مهارت‌های نظری خود را در محیط عملی به کار ببرند. مهارت‌های شاگردپروری شامل توانایی‌های ارتباطی، مدیریت کلاس، ایجاد انگیزه و ارزیابی پیشرفت فراگیران است. این مهارت‌ها برای یک معلم موفق بسیار حیاتی هستند. کارورزی به معلمان آینده این امکان را می‌دهد تا با مسائل واقعی در کلاس‌های درس روبرو شوند و راه‌حل‌های مؤثری پیدا کنند. دریافت بازخورد از استاد راهنما و معلم راهنما و همکاران در طول کارورزی می‌تواند به بهبود مهارت‌های تدریس و ارتباطی کمک کند. تجربه عملی در محیط آموزشی می‌تواند به افزایش اعتماد به نفس معلمان در مدیریت کلاس و ارتباط با دانش‌آموزان کمک کند بنابراین کارورزی به‌عنوان یک پل بین تئوری و عمل، نقش بسزایی در ارتقای مهارت‌های شاگردپروری ایفا می‌کند. با فراهم کردن تجربه‌های عملی و بازخوردهای سازنده، کارورزی می‌تواند به توسعه معلمان مؤثر و توانمند کمک کند که در نهایت به نفع دانش‌آموزان و فرآیند یادگیری خواهد بود. در تبیین مسئله باید گفت در دنیای امروز، آموزش و پرورش به‌عنوان یکی از ارکان اساسی توسعه اجتماعی و اقتصادی شناخته می‌شود. معلمان به‌عنوان کلیدهای موفقیت در فرآیند یادگیری و تدریس، نقش بسیار مهمی در شکل‌دهی به آینده دانش‌آموزان ایفا می‌کنند. با این حال، بسیاری از نومعلم‌ها با چالش‌های متعددی در مدیریت کلاس، ارتباط با دانش‌آموزان و ایجاد انگیزه در آن‌ها مواجه هستند. یکی از راهکارهای مؤثر برای بهبود مهارت‌های تدریس و شاگردپروری، استفاده مفید و سازنده از دوره‌های کارورزی است. کارورزی به معلمان آینده این امکان را می‌دهد که در محیط‌های واقعی آموزشی تجربه کسب کنند و با چالش‌های واقعی روبرو شوند. نتایج این تحقیق نشان داد که توسعه مهارت‌های شاگردپروری در میان اساتید دانشگاه و پژوهشگران ارشد از اهمیت بسیاری برخوردار است. در مقایسه این پژوهش با پژوهش‌های پیشین، یافته‌های ملکی و همکاران (۱۳۹۹) که در تحقیق خود به ارزیابی برنامه کارورزی دانشگاه فرهنگیان پرداخته و به این نتیجه رسیده بودند که در طراحی و برنامه‌ریزی کارورزی، اصول کلی در نظر گرفته نشده است، با نتایج تحقیق حاضر همخوانی دارد، زیرا در این تحقیق نیز چالش‌های مشابهی مانند عدم هماهنگی بین محتوای درسی و نیازهای واقعی کلاس و کمبود زمان برای کارورزی گزارش شده است. با تحقیق خروشی و همکاران (۱۳۹۹) که نشان‌دهنده مشکلات عمده‌ای در مؤلفه‌های اهداف، راهبردهای یاددهی و یادگیری و ارزشیابی بود. نتایج تحقیق حاضر نیز به چالش‌های مشابهی اشاره دارد که نشان‌دهنده عدم توجه کافی به این مؤلفه‌ها در برنامه کارورزی است. با پژوهش الماسی و همکاران (۱۳۹۹) که به شناسایی الگوی آموزشی کارورزی بر اساس نظریه استاد-شاگردی شناختی پرداخته بودند و شش مؤلفه اصلی را شناسایی کرده بودند. این نتایج با یافته‌های تحقیق حاضر که بر اهمیت تجربه عملی و ارتباطات تأکید دارد، همخوانی دارد و نشان می‌دهد که نیاز به یک الگوی منسجم و مؤثر در برنامه کارورزی احساس می‌شود.

در مقایسه با تحقیقات بین‌المللی الوارز^۱ (۲۰۱۸) و شون (۱۹۸۷)، این محققان بر اهمیت یادگیری عملی و تأمل در عمل تأکید دارند. نتایج تحقیق حاضر نیز نشان‌دهنده این است که کارورزی باید به‌عنوان یک فرصت برای یادگیری عملی و تأمل در عمل در نظر گرفته شود. پژوهش داگلز^۲ (۲۰۱۲) که بر اهمیت حضور در مدرسه و مشاهده موقعیت‌های مختلف تأکید دارد. نتایج تحقیق حاضر نیز به این نکته اشاره دارد که تجربه در کلاس درس می‌تواند مهارت‌های مدیریتی و تدریس را تقویت کند. هلگه‌ولد^۳ و همکاران (۲۰۱۵) به مدل‌های متفاوت کارورزی بر اساس شرایط و ویژگی‌های کشورهای اشاره کرده‌اند. تحقیق حاضر نیز نشان می‌دهد که کارورزی نیازمند توجه به زمینه‌های خاص فرهنگی و اجتماعی است. یافته‌ها همسو با نتایج مطالعات قبلی است که بر نقش کلیدی این مهارت‌ها در ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش، انتقال دانش به نسل‌های جدید و پیشرفت علمی تأکید داشتند (براون و ویلیامز، ۲۰۱۸؛ اسمیت و جانز، ۲۰۲۰). همچنین، نتایج این تحقیق نشان داد که اساتید و پژوهشگران با چالش‌هایی مانند کمبود آموزش‌های مناسب، نبود فرصت‌های تعاملی و تجربی، محدودیت‌های زمانی و منابعی و فقدان حمایت‌های سازمانی در زمینه توسعه مهارت‌های شاگردپروری مواجه هستند. این یافته همسو با نتایج برخی مطالعات پیشین است که به چالش‌های موجود در این زمینه اشاره کرده بودند (جانسون و اسمیت، ۲۰۱۹)؛ در راستای رفع این چالش‌ها، این تحقیق راهکارهایی مانند برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی، ایجاد فرصت‌های تعاملی بین اساتید و شاگردان، ارائه بازخورد مستمر و ایجاد حمایت‌های سازمانی را پیشنهاد کرده است. این راهکارها نیز با یافته‌های برخی مطالعات قبلی در این زمینه همخوانی دارد (براون و ویلیامز، ۲۰۱۸؛ اسمیت و جانز، ۲۰۲۰). در مجموع، نتایج این تحقیق در زمینه اهمیت، چالش‌ها و راهکارهای توسعه مهارت‌های شاگردپروری، با یافته‌های تحقیقات پیشین هم‌سو و مرتبط است و می‌تواند در جهت بهبود و ارتقای این مهارت‌ها در محیط‌های آموزشی و پژوهشی مورد استفاده قرار گیرد. نتایج تحقیق حاضر با بسیاری از یافته‌های تحقیقات پیشین همخوانی دارد و نشان می‌دهد که چالش‌ها و موانع موجود در برنامه‌های کارورزی به‌طور گسترده‌ای شناخته شده‌اند. همچنین، نیاز به بهبود طراحی و برنامه‌ریزی کارورزی، ایجاد دوره‌های آموزشی و حمایت‌های لازم از سوی نهادهای آموزشی برای افزایش کیفیت این تجربه تأکید شده است. این مقایسه نشان می‌دهد که کارورزی به‌عنوان یک پل میان نظریه و عمل، نیازمند توجه ویژه و اصلاحات بنیادین است تا بتواند به درستی اهداف آموزشی و حرفه‌ای را تحقق بخشد.

پیشنهادهایی برای بهبود کیفیت کارورزی و ارتقای مهارت‌های شاگردپروری

پیشنهاد می‌گردد با برگزاری دوره‌های آموزشی منظم برای دانشجویان و اساتید در زمینه مهارت‌های شاگردپروری و مدیریت کلاس، طراحی برنامه‌های حمایتی از جمله مشاوره و راهنمایی برای دانشجویان در طول دوره کارورزی، ایجاد همکاری‌های نزدیک بین دانشگاه فرهنگیان و مدارس برای تبادل تجربیات و بهبود کیفیت کارورزی، برگزاری کارگاه‌های عملی و تعاملی قبل از دوره کارورزی و حین دوره کارورزی به‌منظور آماده‌سازی بهتر دانشجویان، ایجاد سیستم ارزیابی منظم برای دانشجویان در طول دوره کارورزی و ارائه بازخوردهای سازنده، توجه به نیازهای دانش‌آموزان، طراحی برنامه‌های کارورزی با توجه به نیازها و ویژگی‌های خاص دانش‌آموزان، فراهم کردن منابع و امکانات آموزشی مناسب در محیط کارورزی برای تسهیل یادگیری، تشویق دانشجویان به استفاده از روش‌های نوآورانه در تدریس و ارتباط با دانش‌آموزان، برگزاری جلسات منظم برای

1. Alvarez
2. Douglas
3. Helgevold

تبادل نظر بین دانش‌جو معلمان و اساتید در مورد تجربیات کاروزی و گنجاندن مهارت‌های اجتماعی و ارتباطی در برنامه‌های آموزشی به منظور تقویت ارتباطات در کلاس برای تقویت مهارت‌های اجتماعی به بهبود کیفیت کاروزی و ارتقای مهارت‌های شاگردپروری کمک نمود.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

منابع

- Almasi, H., Zarei Zawaraki, M., Nili, M.R., and Delaver, A. (2018). Designing and validating the training model of internship based on the theory of cognitive internship professor for the implementation of the internship course in Farhangian University. *Educational Psychology*, Summer 2018, No. 56, 1-29. [In Persian]
- Alvarez, M. G. (2018). Can character solve our problems? Character qualities and the imagination age. *Creative Education*, 9(2), 152-164.
- Arabzadeh, A., Hosseini, R., Oladiyan, M. (2011). Explaining the strategies and consequences of implementing the internship system based on teacher training in Farhangian University. *Educational Leadership and Management Quarterly*, 15 (1), 188-165. [In Persian]
- Brown, A., & Williams, L. (2018). Mentoring practices in higher education: Supporting the next generation of scholars. *Mentoring & Tutoring: Partnership in Learning*, 26(2), 123-140.
- Douglas A J (2012), From Campus to Class Room: A Study of Elementary Teacher Canadian's' Pedagogical Content Knowledge, The University of British Columbia.
- Faghiri, M. (2022). Review and analysis of the internship course of Farhangian University: a research document, *Quarterly Journal of Teacher Education Policy Studies*, 6(3), 53-76. [In Persian]
- Farahani, A., Arefi, M., Shams, G. (2023). Pathology of educational factors affecting the transfer of students' learning in the internship course of Farhangian University, *New Educational Approaches*, 18(1), 1-26. [In Persian]
- Hamidzadeh, M., Goldasteh, A. and Soleimanzadeh, A. (2021). Explaining the development pattern of teacher-student approach in tacit knowledge sharing. *Strategic Management Studies*, 12(46), 113-87. [In Persian]
- Hedayat Panah, M., Pahandi Baladi, M. (1401) Requirements, principles and moral and educational methods of discipleship from the perspective of Imam Sadiq (AS). *Journal of Science and Civilization in Islam*, 4(14), 10-33. [In Persian]
- Helgevold, N., Næsheim-Bjørkvik, G., Østrem, S. (2015). Key focus areas and use of tools in mentoring conversations during internship in initial teacher education. *Teaching and Teacher Education*, 49: 128-137.
- Hijazi, A. (2011). Identifying the desired goals and activities in the Iranian teacher training internship curriculum. *Education and Training Quarterly*, 11(1), 47-76. [In Persian]
- Holmes, A. G. D., Tuin, M. P., & Turner, S. L. (2021). Competence and competency in higher education, simple terms yet with complex meaning: Theoretical and practical issues for university teachers and assessors implementing Competency-Based Education. *Educational Process: International Journal*, 10(3), 39-52. <https://doi.org/10.22521/edupij.2021.103.3>
- Javedani, M. (2011). Analysis of the lived experiences of Farhangian University professors from the virtual internship during the Corona era and the consequences of the internship after the Corona. *Scientific Research Journal "Curriculum Studies"*, *Iranian Curriculum Studies Association*, 13(2), 29-60. [In Persian]
- Kanani, M., Hosni, Rafiq Mohammadi, M. (2022). Identifying dimensions and components of professional development based on teacher teams: a documentary study. *Journal of Education*. 2(154), 130-16. [In Persian]

- Khalili, A. (2011). The characteristics of university professors in Iran's higher education based on the thoughts of the Supreme Leader. Fundamental study of data. *Journal of Research in Islamic Education Issues*, 30(56), 165-215. [In Persian]
- Khoroshi, P., Sadasar, N., and Ghorbani, S. (2018). Examining the problems and difficulties of the internship period of Farhangian University professors (case study: Farhangian University of Isfahan). *Quarterly journal of research in teacher training*. 3(1), 13-39. [In Persian]
- Maleki, S., Ahmadi, G., Mehrmohammadi, M., and Emam Jomea, M. (2018). Evaluation of the internship program from the perspective of global experiences. *Biennial of Theory and Practice in Curriculum*, 15, 424-383. [In Persian]
- Matengu, M., Ylitapio-Mantyla, O., & Purolia, A. M. (2021). Early childhood teacher education practicums: A literature review. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 65(6), 1156-1170. <https://doi.org/10.1080/00313831.2020.1833245>
- Mohagheghzadeh, A. (2012). Becoming a professor: research on the professorial personality of Dr. Fariborz Moattar on the occasion of the 82nd birthday of Dr. Fariborz Moatar. *Traditional Medicine of Islam and Iran*, 14(1), 59-88. <https://sid.ir/paper/1130361>. [In Persian]
- Naderi, A. (2021). Recognizing the components of discipleship in Islamic mysticism with an emphasis on the character of Junaid Baghdadi, Bayazid Bastami and Najm-e Maallemi al-Din Kobari, *Scientific Quarterly of Islamic Education*, 35. [In Persian]
- Roberts, C. C., Crowe, M., & Fullam, L. (2015). Does Method Matter?. *Commonweal*, 142(6), 16.
- Rodrigue, I., Barcelo, M. L., Poveda, B., & Lopez-Gomez, E. (2022). The Development of Competences in the Teaching Practicum: The Perspective of School Mentors as Assessors. *Educational Process: International Journal*, 11(2), 7-25. <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1084555>
- Salerini, A. (2014). Narrative Writing and University Internship Program, *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 140, 133-137.
- Smith, J., & Jones, M. (2020). The role of mentoring in academic development. *International Journal of Mentoring and Coaching in Education*, 9(2), 145-160.
- Sohbat Lu, A. (2021). Analysis of teaching-learning approaches in order to provide a suitable student model in Farhangian University. *Curriculum Research*, 1, 26-4. [In Persian]
- Stephens, G. E. (2011). Teacher internships as professional development in career & technical education. *Journal of Career and Technical Education*, 26(2), 68-76. <https://eric.ed.gov/?id=EJ974465>